

AASTAST 1925

HUGO TREFNERI GÜMNAASIUM

OKTOOBER 2016

MILANG

MÕTLEME ELU, MITTE KOOLI JAOKS

Miks sa valisid Treffneri? Igal aastal leidub hulgaliselt kümnen-dikke, kes vastavad, et neile jäi meie kool silma pikkade trad-itsioonide pärast. Minagi olin mõne aasta eest nende hulgas. „Mulle meeldib, et Treffil on selline *legacy*“, nagu üks mu hea sõber ja klassivend mulle eelmine aasta lausus.

Kooliaasta algus paneb mind alati traditsioonide peale rohkem mõtlema, see on ju ausamba-aktuse, Huberti ja rebaste ristimise aeg. Mainitud teemad on see aasta kõlanud ja aina kajanud ka koolikoridorides ning kabinettides, kahjuks sugugi mitte positi-ivse tooniga. Mis toimus Hugo kuju juures? Kes ikkagi lõpetab tunni? Kas õige on „rets“ või „ristimine“? Üks või teine, on meil neid üldse vaja? Muidu nii selgelt paigas olnud vana ja väärika kooli tavad kipuvad põlvkondadevahelise lõhe tõttu aina enam kuju kaotama.

Tavadest mõtiskledes meenus mulle üks tuntud populaartea-duslik artikkel meie lähimatest sugulastest loomariigis. Lühidalt kokku võttes viidi läbi katse viie ahviga, keda pritsiti iga kord kül-ma veega, kui nad üritasid kätte saada laes rippuvaid banaane. Aja möödudes, kui loomad enam puuri lakke ei roninud, vahetati kaks isendit välja. Uustulnukad proovisid esimese asjana puuvil-jadeni jõudmist, kuid enne eesmärgile jõudmist andsid teised ah-vid neile külma duši kartuses kõvasti peksa. Nii õppisid ka uued valu kaudu, et puuri lakke ei ronita. Peagi asendati ka kolm vane-mat ahvi, kordus sama, mis esimese vahetuse ajal. Nii elasidki seal puuris viis pärdikut, kes ei olnud kunagi jäist dušši tundnud, kuid ometi ei puutunud nad laes olevaid banaane, sest see oli nende jaoks alati nii olnud.

Nii mõnedki septembrikuised arutelud olid justkui selle eksper-imendi läbimäng või jätk - leidus hulgaliselt neid, kes hüüdsid kihvu paljastades: „see on ju traditsioon!“ Vähesed vaevusid mõt-lema, kes või mis on välja kujunenud olukorra taga. Kuju juurde endast „jälje jätmine“ on hea näide – kõik teevad, alati on tehtud! Retsieelne aeg pidanuks meile aga õpetama, et isegi kui kõik su sõbrad midagi teevad, ei tähenda, et see on lahe. Antud juhul pean silmas rebasekutsikate armastatud „tantsuliigutust“ ning ülejäänud kooli suhtumist sellesse.

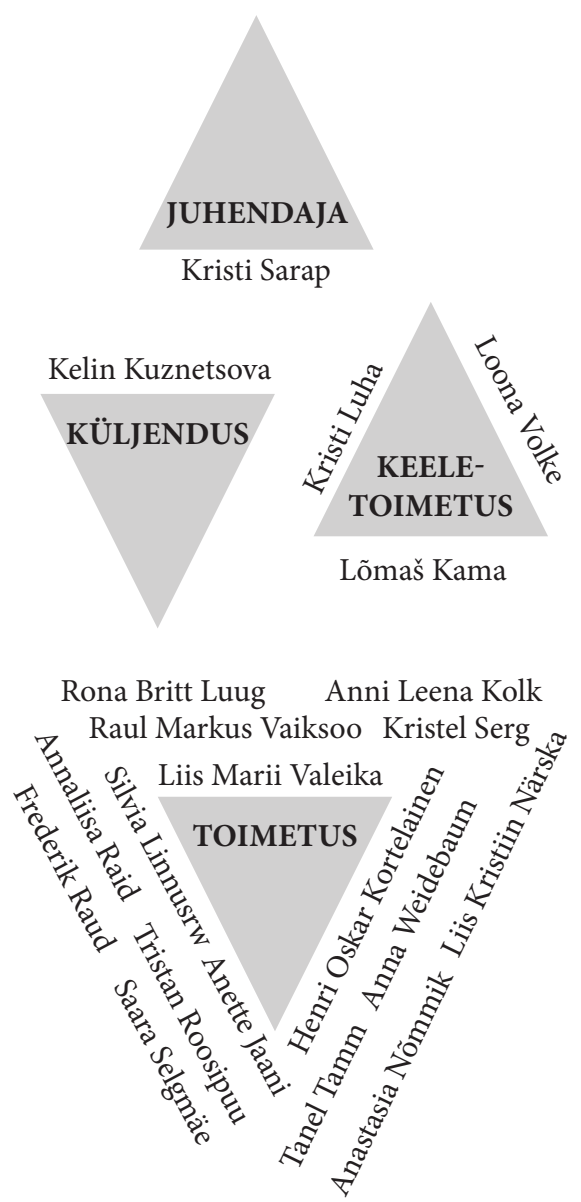
Tantsuliigutuste abil võiks ka hoopis teistsuguse näite tuua. Roki-kuningas Elvise puusanõksu pidasid omal ajal kohatuks nii peda-googid kui lapsevanemad, noorte vaimustus pälvis laisust igast suust. Nüüdseks on Presleyst ning tema koreograafiast saanud märgiline ikoon ning kui mõni 50ndate täiskasvanu veel elus on, peab ta tunnistama, et eksis.

Keda siis kuulata, kui sõbrad ei tea ja vanemadki eksivad? Hea lugeja, meie kool on nüüd ka ametlikult Eesti parim(!) ning näi-teks mina loodan siiralt, et lisaks suurimale hulgale eksamil an-tud õigetele vastustele, oleme esirinnas ka elus ise õigete vastuste leidmisel. Nii, nagu mõtlemisvõime eristab inimest ahvist, võiks traditsioonide taha nägemine eristada treffneristi mõne teise kooli õpilasest.

PEATOIMETAJA
SANDRA VÕSASTE

ISTU, VIIS: Instagrami ka-sutaja Daily school lunch tegijatele.

ISTU, KAKS: Neile, kes ikka veel vahetusjalnõusid ei kann.

ANNA WEIDEBAUM - Kannan kogu aeg suuri kampsuneid ja kui kohvitopsi kaasas kandmine oleks lubatud, ei näeks te mind kunagi ilma selleta. Kohvi kõrvale närin tähti ja vahel teen kunsti ka.

RONA LUUG - Mõtteid on palju, mõni parem saab kirja ka pandud või üles joonistatud. Lemmikspordiks tukkumine.

SAARA SELGMÄE - Mind iseloomustavad kõige rohkem sõnad energiline, rõõmsameelne ja positiivne, olen hästi avatud ja aldis suhtleja. Mulle meeldib palju uusi asju katsetada ning võtan alati rõõmuga kõigest osa.

TRISTAN ROOSIPUU - Liis-Kristiini sõnade järgi iseloomustab teda suurepäraselt fakt, et ta ei vasta kunagi, kui talle kirjutatakse. Igasugust sporti oskab ta ka.

TANEL TAMM - Miilangusse sattusin kogemata, aga noh, mis seal ikka. Olen hingelt humanitaar, aga oskustelt ikka täitsa reaal.

ANNI LEENA KOLK - Pidevas segaduses seisundis viibiv humanitaar, kes armastab lugeda, metsades uitada ja muidugi kirjutada. Oma tulevikku tahaks ta just kirjutamisega siduda, sest see paneb silmad särama ning seda saab teha igal pool (hetkel tundub, et tulevaseks ulualuseks saab mõni hütike Uus-Meremaal).

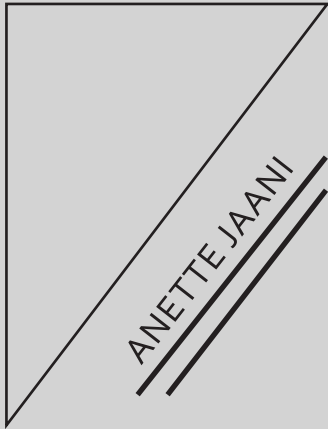

LIIS-KRISTIIN NÄRSKA - Olen Liis või Kristiin või mõlemad. Tegelen peamiselt kooliga, vahepeal reisin. Sõnad, millega end iseloomustaksin, on „pikk“ ja „tundub kuri, aga tegelikult pole“.

ANNALIISA RAID - peatoimetaja arvab: armsa naeratusega kuldkihar, kes esialgu ilmselt poolvägisi sõbranna poolt Miilangu koosolekule veeti. Teada on, et kirjatöö tegemisest parema meelega ta hoopis joonistab.

MEIE KOOLI ÕPILASED LÕID SEL SUVEL RAHVUSVAHELISTEL OLÜMPIAADIDEL LAINEID

Ka sel aastal osutusi mõne treffneristi teadmised nii muljetavaldavateks, et neil avanes võimalus oma tarkust ka laiale maailmale näidata.

Eesti võistkonna liikmed pälvisid Gruusis toimunud rahvusvahelisel keemiaolümpiaadil pronksmedalid. Võistkonnas esindas meie kooli 2016.aasta vilistlane Anton Kononov. Mitteametlikus riikide pingereas saavutas Eesti kõrge 30. koha.

16.-21. augustil Pekingis toimunud 13. rahvusvahelisel geograafiaolümpiaadil osales Eva Maria Tõnson (12.b), kes saavutas

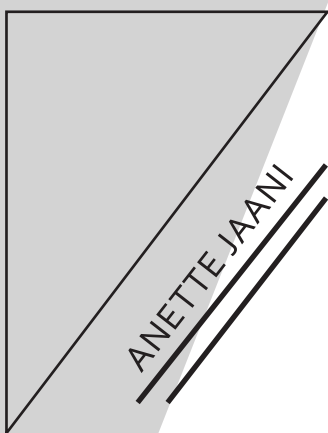
suurepärase tulemuse ja võitis hõbemedali. Samuti esindasid meie kooli ka tublid 11.klassi õpilased Joosep Kaimre ja Kati Iher. Olümpiaadist võtsid osa 45 riigi esindajad, kokku 173 õpilast.

Rahvusvaheliselt bioloogiaolümpiaadilt suutis meie kooli 2016. aasta vilistlane Maris Sala noppida pronksmedali. Vietnami toimunud olümpiaadilt võttis osa 252 õpilast 67 riigist.

“Rahvusvahelistel olümpiaadidel ja võistlustel on alati tore osaleda, sest saab reisida ja näha maailma. Lisaks saab ka sealt alati uusi tutvavaid ning sõpru ja võistluse osa pole alati kõige tähtsam.”

Joosep Kaimre, 11.B

TALLAD TANTSISID END RUHNU

Meie kooli rahvatantsijad käisid 27.juunist - 1.augustini Ruhnu saarel kontsertreisil.

Tantsijad ei saanud ka suvel päkkadele puhkust ja reisile ilma ettevalmistuseta ei mindud. Sõidule eelnesid pikad treeningpäevad nii Tartus kui ka Ruhnu saarel. Kontsert koosnes umbes kahekümnest tantsust, mis pani Tantsutallad kuumal suvepäeval korralikult proovile. Peaetendus ühes kohalikus taluhoovis õnnestus aga kenasti, vaatama oli kogunenud suurem osa saare rahvast.

Auga väljateenitud puhkus pärast esinemist veedeti rannas, metsa vahel jalgratastega udates või külasimmanil lõkke ümber tantsides. Tantsutaldasid võõrustas ja võttis sooja südamega vastu meie kooli vilistlane Joosep Lauk koos oma perega. Kuigi praamisõit tagasi mandrile lükkus ilmalolude tõttu päeva võrra edasi, ei leidunud küll vist ühtegi tantsijat, kes selle üle nurisenud oleks. Vastupidi, suur

osa rühmast oleks seal hea meelega veel nii umbes nädal aega „van-gis” olnud.

“Kuus päeva täis kurioos-seid juhtumeid, üllatusi, vähe öötunde ja meelde-jäävaid seiklusi mõnusa seltskonnaga!

Kevin Reisenbuk, 11.B

KUIDAS ON REBASED KOOLIGA RAHUL?

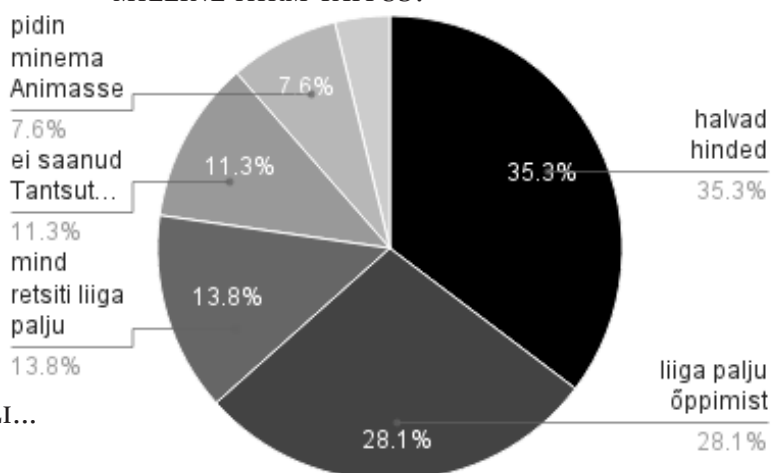

ANASTASIA NÕMMIK

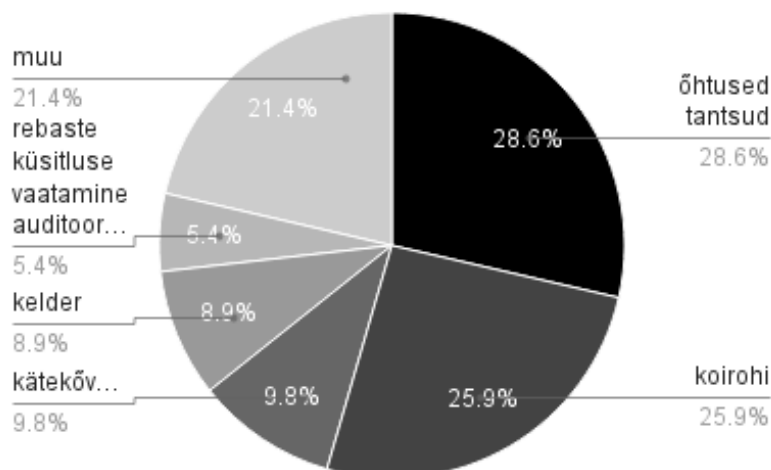
Muu: mulle hakkas see kool liialt meeldima; mul on klassis jubedaid inimesi; kõik ülaltoodu; **depressiivselt väike salatiports**

Nüüd, kui generatsioonid on vahetunud ning rebased koolimaja vallutamas (positiivses mõttes), uuris Miilang noorelt verelt, mida meelde jäävat on nende esimesel koolikuul ka juhtunud.

MILLINE HIRM TÄITUS?

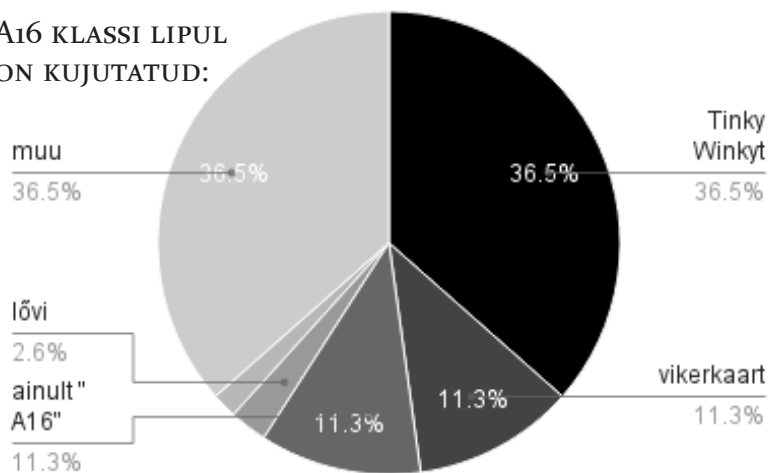
KÕIGE MEELDEJÄÄVAM OSA RISTIMISEST OLI...

Muu: enda klassile dancebattle'is kaasa elamine; hommikune küüslauguamps; **hommikuvõimlemise harjutusi ettenäitav neiu**; Seevri parukas mis dab'i ajal mu äärmiselt emotsionaalset olekut rabistas

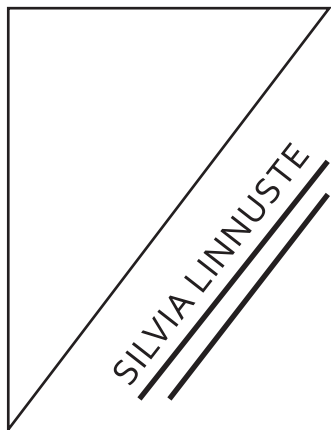
JA LÕPETUSEKS, NIMETA MIDAGI TOREDAT/ KUMMALIST/ HIRMSAT/ HUMOORIKAT, MIS SINUGA SENI KOOLIS ON JUHTUNUD!

A16 KLASSI LIPUL ON KUJUTATUD:

Ma olen juba ühe korra koolis nutnud. **Õpetaja Uve kipub mõnikord sõnadega natuke hoolelt ringi käima ja võib nendega pahaaimamatult ka haiget teha.** Beier ükskord ei küsinud kedagi tunnis suuliselt vastama; mind võeti Animasse, kuigi katsetel ei käinud; **Seevri kutsus mind peale kooli lilli kastma** :); Beier viis meid ristimise päeval Tartu Kunstimuuseumi; KUI TEGIME RISTIJATELE KAELAKEED, ARVASIN, ET NAD EI KANNA NEID, AGA KUI NÄGIN, ET NEED OLID NEIL KAELAS, OLIN NII RÕÖMUS JA NII HEA TUNNE OLI; kodujuust apelsiniga; **oleksin pidanud Härmasse minema**; Richard Luhtaru naer; **see seksikas prillidega poiss video lõpus**; kui peale esimesel päeval varem inglise keele tasemetesti lõpetamist läksin otsima järgmist klassi ja vastu kõndis Ojaveer, kes hakkas mulle rääkima seinal asuvatest vanade trefferistide piltidest; KORIDORID VAHETAVAD ASUKOHTI JA MA OLEN PIDEVALT EKSINUD; Priidu Beier arvas, et terminid on kindlasti ilusamad kui näiteks Annelinna saun. See oli minu jaoks masendav; abiturientid on söökla järjekorras hirmsad ja ma pean tavaliselt nii kaua ootama, aga kõht on nii tühi; **avastasin kui osav on Keerberg inimeste eest põgenemises, kui nad tahavad Animast lahkuda**; KUI MUUSIKATUNNIST KULUS 50 MINUTIT ÕPETAJA JA ÕPILASE VAIDLUSEKS

REBANE RISTIMISEST - VAJALIK JA LÕBUS VÕI MÖTTETU PIINAMINE?

Rebaste ristimine on uute gümnaasistide jaoks kujunenud välja aastate pikkuseks traditsiooniks. Mõnes koolis on see lahendatud terve nädala või isegi kuu aega vältava protsessiga, mil uutel gümnaasistidel tuleb ennast proovile panna. Hugo Treffneri gümnaasiumis on tõestamiseks aega vaid üks päev... Mida arvavad 2016. aasta rebased tänavusest retsist?

MILLISED OLID REBASTE OOTUSED JA HIRMUD RETSI SUHTES?

Suurimaks eelarvamuseks, hirmuks ja ka ühtlasi ootuseks oli koirohi, mille iga-aastasest rohkest manustamisest rebased juba varakult teadlikud olid. Samuti oli tuntust kogunud keldri osa. Eriti oma "imemaitsvate toitudega". Kardetud kalapuder ja rasvapallide söömine oli uute treffneristide põhi-

hirmuks. Oli ka kartmatuid, kes värisesid vaid külma ees. Suurimaks ootuseks oli siiski päeva üle elamine ja klassi ühtsuse leidmine.

KUIDAS VASTAS RETS OOTUSTELE?

Üldiselt kirjeldati retsi kui üht väga lõbusat ja just hästi korraldatud sündmust, mille jooksul klassist sai klass.11.A arstid tegid uute treffneristide arvates head tööd. Parimaks hinnati rebaste jooksu linna peal ja õhtust tantsu osa. Muidugi ei jätnud kedagi külmaks Rolf Roosalu esinemine..

Huvitavaid arvamusi jagus ka koirohu kohta: mõned kurtsid selle liigtarvitamise üle, samasteised leidsid, et nad said ikka ilmselgelt liiga vähe selle maiku mekkida. Samuti oli neid, kelle meelest oli kättekõverdusi ja kükke õige rebase jaoks liiga vähe. Loomulikult vaidlustati ka retsi võit, sest humanitaarid pole kahtlaselt kaua rõõmuhõiskeid hüüda saanud.

KAS RETSI TRADITSIOON PEAKS JÄTKUMA SAMAL KUJUL KA EDASPIDI?

10. A klassi esindus retsi

leebemaks muuta ei soovi, sest eeskujude olemasolul soovitakse korraldada sama vinget retsi nagu tänavu. Traditsioonid jäägu: koirohi ja kättekõverdused on plaanis ka järgmisel aastal. Samuti leiti, et kui jätke retsi ainult õhtuse osa peale, on see sama hea kui traditsiooni hävitamine. Ka teistest klassidest küsitatud inimesed arvasid, et rets on igale Hugo Treffneri Gümnaasiumi astujale igati vajalik üritus. Retsi "konti murdvad" katsused ainult tugevdavad ja on osake Treffneri septembrikuu sündmustest.

Palju varandust: vähemalt kala oli kingitus kõrgematelt valitsejalt.

KUI PALJU MAKSAB RETSIVÕIT?

TRISTAN ROOSIPUU,
LIIS-KRISTIIN
NÄRSKA

Õeldakse, et Eestis on tasuta haridus. Kuid ometi tulles siia, Mauruse kooli, olete kohustatud ostma endale töövihikud, tasuta inimeseõpetuse raames toimuva õhtusöögi eest ning soovi korral maksma ka sõrmuse ja tekli eest. Pealekauba on veel ka rebaste ristimine. Selle majanduslikust poolest nüüd lähemalt kirjutama.

Kulutustest täpsema ülevaate saamiseks kütsime inimesi igast viiest ristitud klassist ning saime teada, et kulunud rahasumma olevat olnud kõigile rebastele mõistlik ning jõukohane. Keegi ei kurtnud liigsete kulutuste pärast, vähemasti mitte meie kuuldes. Küll aga kurdeti meile, et kulutused ei läinud õigesse kohta. Igati loogiliselt väitsid seda kõik neli kaotajaklassi, ning küsimusele, et mille peale siis oleks pidanud kulutama, saime ühtseks vastuseks "söögiga pugemisele". Võitjaklass oma saladust täielikult avaldada ei soovinud, öeldi vaid, et edu tõi ühtne riietus ning muud väiksemad asjad.

KALLIS GARDEROOB?
Kõige suurem ja tähtsam väljaminek retsi jaoks oli

riietus. Kõik, kes vähegi üritasid omale sobivat kostüümi saada, tegid mõne kulutuse. Näiteks polnud kellelgi olemas kollast võrksärki. Oma klassi näitel oskame öelda, et kogu kupatuse peale kulus keskmiselt 11 eurot. Kuidas säästa? Üks võimalus on rääkida oma sugulaste-tuttavatega, sest neil kindlasti leidub midagi kõlblikku. Lisaks saab kasutada loovust ja olemasolevaid riideid värvida, õmmelda, lõikuda ning alati on olemas ka kaltsukad.

VARUSTUSEGA PEAB HOOLIKAS OLEMA

Igale rebasele oli antud käsk võtta lisaks kooliasjadele kaasa porgand ja lauajupp, mis pidi kõik olema prügikastis. Nende asjade olemasolu on küll tõenäolisem, kuid mitte täiesti kindel. Paar õnne-

likku pidid muretsema pärast ristimist uue prügikasti, sest nende oma läks ristimise käigus katki. Halvemal juhul tähendab see 10-eurost lisaväljaminekut. Kuidas säästa? Kui pole lauajuppi, ole loominguline ning võta hoopis puuks kaasa. Kui pole porgandit, siis mõnel klassikaaslasel ikka on teine veel.. Prügikasti hoida ilusti ning maahäire korral ära viska seda suure kaarega nurka.

RETSIJAD PEAB ÜMARAKS SÖÖTMA

Iga rebaseklass pidi valmistama ka jumalate klassile maitsva küpsetise, mille keskmiseks maksumuseks kujunes ligikaudu 3 eurot. Ja koogi pealt juba tagasi hoida ei tasu, sest mida parem kook, seda rohkem punkte. Lisapunktide saamiseks võis valmis meisterdada

ka maskoti või jumalatele juba varem kingitust tuua. Ükskõik, kas tegu oli sõõrikute või makaronist eheteiga – rebased pidid ka siinkohal oma rahakotti kergendama.

REBASED EI KAHETSE MIDAGI

Kui arvestaksime kulutusi klassi raames, saaksime umbkaudseks summaks 450 eurot, mis terve lennu peale teeks hirmuäratavad 2250 eurot. Kuigi tegu on üsnagi umbkaudse arvuga, annab see enam-vähem ülevaate ristimiseks tehtud kulutuste ulatusest. Selline number tekitab paratamatult küsimuse, et kas asi oli seda väärt? Lennukaaslastelt küsides saime vastuseks, et rebased ei kahetse midagi – mis tehtud, see tehtud, rebaste ristimine on ikkagi kord elus.

Foto: Martin Pedaja

Moedemonstratsioon: oma vaevaga soetatud võrsärgiga võib linna peal eputada küll

PUNASABADE PÄEV PILDIS

Perioodi tähtsaima sündmuse jäädvustasid kaamerasilma läbi Elo Maria Pauman, Heidi Raudsepp, Johannes Ööpik, Silver Taavet Kollom, Annika Väljataga ja Martin Pedaja.

Käärigem käised üles:
HTG arstibrigaadi ootas kibekiire tööpäev.

Kõrvad kikki: doktori viimased nõuanded patsiendile.

Hunnik varandust: lisaks prügiämbrile kuulus retsitava varustusse ja lauajupp ja porgand.

Epidemia linnas: ei ole võimatu, et ka juhuslikud tänavalolijad retsijate käsklustega kaasa lähevad.

Kõik mängu: A-klass eriefektid tasusid end täielikult ära.

Pühalikum pool: nüüdseks täieõiguslikud treffneristid kahe Hugo ees vannet andmas.

Vaimu taaskehastus:
Hugo oma teisiku jalge ees vannet ette lugemas.

Võit jäi koju: A-klasside võidukas dünastia sai endale jätku.

REBASTE 10 KÄSKU JA KEELDU

HANNA MARRANDI

Nüüdseks olete te, rebased, juba terve perioodi Treffneri seinte vahele pesa pununud ja teate siinsest koolielust üht-teist. Siiski pole veel hilja teile soovitusi jagada, et ülejäänud kolmeteistkümnel perioodil elu senisest hõlpsam oleks.

MIDA TEHA

OLE AKTIIVNE! Tead ju küll seda ütlust, et inimesed kahetsevad elu lõpus seda, mille nad tegemata jätsid, mitte seda, mida nad tegid. Niisiis haara härjal sarvist: võta osa huviringidest, pane ennast kirja (ja ilmu kohale) vabaainetundidesse, aita nõu ja jõuga kooliürituste korraldamisel. Treffner pakub võimalusi igasuguste huvidega inimestele, tuleb lihtsalt ise kätte võtta ja õigel ajal õiges kohas olla.

ÕPI SELGEKS KOLM MAAGILIST TÄHTE: U, P JA T. UPT. Ei, see ei tähenda unise päkapiku tarekest, tegemist on hoopis uurimis- ja praktilise tööga. Kehtiva põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse järgi saab gümnaasiumi lõpetada ainult inimene, kes on koostanud uurimuse või praktilise töö. Seega pole sellest pääsu ka sul. Parema hakka juba praegu lahtiste silmadega teemat otsima, et 11. klassi alguses ei tuleks uudised uurimistööst külma dušina.

PÜHENDU! Jah, mitte igas aines ja mitte alati, aga nii palju, kui võimalik. Ära tee asju ainult selle pärast, et need tuleb ära teha. Kui sind mingi teema vähegi huvitab, siis uuri selle kohta lisa ja jäta meelde. Hiljem on hea tunnis hiilata. Aga ära unusta, et sa ei tee seda mitte au ja kuulsuse, vaid iseenda pärast. Kuigi internetist saab kõike järgi vaadata, on siiski hea, kui sul on ka endal mingi faktipagas, millele kindlalt toetuda.

LEIA ÜLES ENDA JULGE POOL. Mõnes inimeses on see pidevalt esiplaanil, aga osa meist peab aeg-ajalt oma julgust tikutulega taga otsima. Pole vaja karta! Gümnaasiumis ongi palju rohkem arutamist, rääkimist ja oma arvamuse avaldamist, kui oli põhikoolis. Tee suu lahti, kui tunned, et sul on midagi öelda. Ära mõtle, et see pole oluline ja niikuinii kedagi ei huvita. Aktiivselt osaledes õpid sa ise ja ka teised võivad nii hakata mõnd probleemi vaatama hoopis uue nurga alt. Peaasi, tee kõva häält ja räägi selget. Magava kassi suhu hiir ei jookse ja vahel peab ka enda eest võitlema.

USU ENDASSE! See on kõige tähtsam. Kõik on hakkama saanud ja sina saad ka. Kui mitte esimese korraga, siis teisega. Kõige tähtsam on uskuda.

Isegi kui silmalaud tahavad hommikuti vägisi kinni vajuda, ära mingil juhul mõtle, et kohv on lahendus. Tundub ju lihtne võtta vahetunnis ette väike jalutuskäik ja põigata korraks Kohvipausi, et siis koos värvilise topsiga tagasi koolimajja suunduda. Aga stopp! **PAPIST KOHVITOPSID EI OLE KOOLIMAJAS LUBATUD** ja kui veel juhtud, elunektar käes, kokku pörkama mõne juhtkonna liikmega, on hurjutamine garanteeritud.

ÄRA TEE ISE OMA ELU RASKEMAKS, KUI SEE JUBA NIIGI ON. Sellised küllaltki lihtsad ülesanded, nagu raamatu läbi lugemine või kõigi Euroopa riikide pealinnade pähe õppimine ei tohiks treffneristile küll raskesti valmistada. Kui tunned, et tahad kehva hinnet kirja saada, siis säästa see mõne keerulise ülesande jaoks. Lihtsad ülesanded, mis ei nõua erilist vaimu pingutamist, vaid lihtsalt viitsimist, tasub aga korralikult ja õigeaks ajaks kohe ära teha. Pealegi on ka lootusrikkam raskete hindeliste tööde kallale asuda, kui head hinded juba ees ootamas!

ÄRA KÄI RINGI “KOTT PEAS”. See kehtib ka koolielu, kuid peamiselt siiski üldise ilmaelu kohta. Ei ole lahe elada õndsas teadmatuses. Loe lehte, satu vahel uudiste ajal televiisori ette ja kuula aeg-ajalt ka teisi raadiojaamu peale Star FM-i. Ühiskonnaalaseid teadmisi ei saa õpikust pähe tuupida, neid tuleb ammutada ümbritsevast. Aga just need moodustavad peamise osa sinu silmaringist.

ÄRA PÕE KOOLI PÄRAST ÜLE! Igasuguseid asju tuleb ette, pole hullu. Ka õpetajad on inimesed (Või vähemalt enamik neist). Ebaõnnestumiste ümbertegemiseks on meil õnnetunnid ja järelarvestused. Kui tunned, et oled omadega täiesti läbi, on parem võtta päevake puhkust ja siis uue hooga edasi pörutada. Ei tasu ka päris ükskõikseks muutuda, aga kool ja head hinded ei ole väärt seda, et sa ohverdaksid neile oma tervise.

ÄRA ARVA, ET SA TEAD JUBA KÕIKE. Ole alati valmis õppima, sest kõik inimesed teavad midagi sellist, mida sina veel ei tea. Võib-olla on sul tõesti kasu isa-ema keskkoolikogemustest? Proovi neid kuulda võtta ja vaata, mis juhtub. Uudishimulik olla on hea, sest nii elad sa palju põnevamat elu kui ignorantsed inimesed. Võta iga päeva kui võimalust midagi uut teada saada.

VERNER SÄÄSK - KES? KUS? MIKS?

LIIS MARIIVALEIKA,
ANNALIISA RAID

Meile mõlemale püüsavalt tundmatu Verneriga 12.A klassist saame kokku teispäeval kunstiklassis. Esimene küsimus ei tulnudki mitte meilt, vaid temalt endalt: "Miks te just minuiga intervjuu tahate teha?"

Meie, küsitlejad, jääme ise vastamisega hätta, sest tegelikult olime valiku tegemisel toetunud pigem soovitudele. Aga juba esimese paari küsimuse järel oli näha, et valisime vestluskaaslasiks õige inimese.

RÄÄGI ENDAST PAARI LAUSEGA

Tulen Tartust, olen siin elanud 18 aastat. Päritolult venelane, ainult perekonnanimi on Eesti. Venemaal olen sattunud ainult turismireisidel käies, seetõttu peaksin ennast pigem eestimaalaseks. 9 aastat õppisin vene koolis ja tänu sellele räägin puhtalt vene keelt. Treffnerisse tulek põhimõtteliselt muutis mu elu. Eriti muidugi geograafiliselt. Muidu oli minu piirkonnaks Annelinn, kus ma elasin ja õppisin, aga Treffner paigutas ka kõik huviringid kesklinna. Annelinnas ma nüüd ainult magan.

“ Iga inimese tulevikuplaan peab olema endaks-saamine

MILLEGA SA TEGELED? Ma käin kunstitrennis, sellepärast valisin ka intervjuuks selle klassi. See on parimaid kohti üldse Treffneris, siin on vaikne ja väga äge atmosfäär. Tulen siia ja teen pisut kunsti. Enne siia kooli tulekut ma aga väga kunstiga ei tegele. Sama asi on rahvatantsuga, olen A-rühmas, mis tundub mulle väga šokeeriv. See asendab mulle sporti. Peamine asi, mida ma oma hobiks pean on mälumäng. Sellest väga keegi ei tea, sest on Eestis levinud vaid vene noorte seas. See on nagu versioon mängust "Mis?Kus?Millal?". Mälumänguga olen käinud baltikumis ja Venemaal. Üks ainu-

kesi sidemeid, mis mul üldse Venemaaga on.

KAS AVARDAB SILMARINGI?

Iga teadmine mälu-mängust on vaid üksik fakt. Mõnikord ma panen neist midagi kokku, aga tihtipeale jäävad need lihtsalt faktideks ja ma unustan need.

KUIDAS ENNAST ISELOOMUSTAD?

Mulle meeldib suhelda, aga ma ei saa öelda, et oleksin väga sõbralik. Minu jaoks on sõprus üldse asi, kuhu peab aega panustama. Aega on mul aga vähe. Mul on pigem tuttavad. Olen ekstravert, mul on palju energiat ja olen väga aktiivne. Olen klassis alati see, kes midagi küsib.

TULEVIKUPLAANID?

Lugesime just ühte Camus' raamatut ja ta iseloomustas väga hästi mu tulevikuplaane. Ta ütles, et iga inimese tulevikuplaan peab olema endakssaamine. Peab panustama, et saada iseendaks. Minu plaan ongi panustada maksimaalselt. Aga mul ei ole plaanis minna välismaale. Põhimõtteliselt on mul ükskõik, mida ma õppima hakkaks, sest mind huvitavad paljud asjad. Tahaksin õppida midagi raskemat ning tudengiaja tahaksin veeta tehes teadustööd.

MIDA SOOVITAKSID REBASTELE?

Olge võimalikult palju koolis. Mul on väga kahju inimestest, kes tulevad Treffnerisse

“Elu on nagu üks suur maal, mida maalid terve elu

kolmeks-neljaks tunniks ja lähevad koju. Kindlasti proovige huviringe ja vabaaineid. Inimesed arvavad, et lihtsalt Treffneris õppimine on midagi erilist, aga ei ole. Kui sa ei kasuta võimalusi, mida Treffner sulle pakub, siis ei ole sul midagi erilist, vaid käid lihtsalt koolis.

SU KLASSIÕDE RÄAKIS, ET KÄISID SUVEL PALJU REISIMAS. ÄKKI RÄAGID LÄHEMALT?

Kogu oma vaba aega ma kasutan reisimiseks.

Suvel olin poolteist kuud Eestist ära. Käisin kahe sõbrannaga Venemaal. Saime näiteks Jürgensteiniga kokku, kes juhuslikult seal oli. Siis käisin ma orkestri-ga Itaalias ja kasutasin kogu bussisõidu aja raamatute lugemiseks. Peale seda käisin Saksamaal tööd tegemas. Töötasime rahvuspar-gis erinevate inimes-tega ja nüüd usun, et töö realselt ühendab. Sattusin veel ka König-sbergi. Oli väga huvitav näha, kuidas ümber- ringi oli saksa kultuur, aga inimesed enamalt jaolt venelased.

RÄÄGI MÕNEST HUVITAVAST TÖÖKOGEMUSEST
Hääletasime suvel kahe sõbrannaga Pär-nusse. Esialgse plaani järgi olime tulnud puhkama, kuid järsku avastasin end Pärnus, paljajalu ja Hawaii-särgis, hoopis tänavat pühkimas. Asendasin õiget tänavapühkijat.

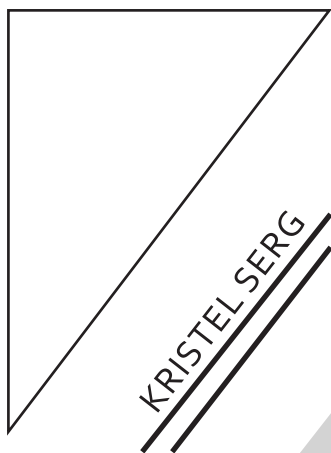
Ühel hetkel tuli minu-ga segases eesti keeles jutustama võõras pur-jus mees, kellest ma ei saanud midagi aru. Alguses üritasin teda ignoreerida, aga ühel hetkel võttis ta mult harja ja hakkas ise töö-le. Ma olin segaduses, aga siis tuli too tädi, kes mu palganud oli ja ütles, et see mees ongi tegelikult õige tänavapühkija. Tädi ajas poh-mellis mehe minema ja jätkasin päeva lõpuni tööd.

MIS ON ELU?

Küsimused läksid jär-sult väga raskeks. Kuna me oleme kunstiklas-sis, siis tooksin kuns-tiga paralleeli, et elu on nagu üks suur maal, mida maalid terve elu. Nagu eluski, võib ka maalides vigu teha. Neid on aga võimalik parandada, maalides midagi peale. Minevik on nagu alustaust, see on olemas, aga seda ei näe keegi.

Lemmiksöök: Margarita pitsa
Lemmikjook: Dr. Pepper's
Lemmikvärv: Mururoheline
Lemmikõpetaja/õppeaine: Jürgen-
steini filosoofia

ÕPILASED SUHTUVAD LISAVAHEAEGA KÕHKLEVALT

180 vastajaga küsitluse järgi peab suurem osa õpilasi lisavahe- aega halvaks muudatuseks.

Üleeile allkirjastas haridus- ja teadusminister Jürgen Ligi määruse, mis tekitab alates ülejärgmisest õppeaastast Eesti koolidesse viienda vaheaja ehk lisavaheaja. Uus vaheaeg saab olema veebruaris-märtsis ja see peaks hajutama viimaste veerandite eba- võrdset koormust.

Peaminister Taavi Rõivas ütles valitsuse pres- sikonverentsil Ees- ti Päevalehele antud intervjuus, et lisavahe- aja eesmärk on eri pik- kusega veerandeid võrd- semaks muuta, pidades sealjuures silmas eelkõi- ge nooremate õpilaste huve. Peaministri hin- nangul on õpilastel tänu lisavaheajale eksamite sooritamiseks rohkem energiat.

Hugo Treffneri güm-

naasiumi õpilaste seas tehtud veebiküsitlus, milles osales 180 õpi- last, näitas, et enamik õpilasi uut süsteemi ei poolda. 60% vasta- nuid ei pea lisavaheae- ga mõistlikuks ja 17% sooviks uut süsteemi enne lõplikku kasutuse- levõttu proovida. Esile tuuakse mitu lisavahe- ajaga kaasnevat prob- leemi, peamiselt aga lü- henevat suvevaheaega. „Minu arvates venitab uus vaheaeg lihtsalt veel pikemaks aega, kus na- gunii suuremat ei toi- mu,” põhjendas Hugo Treffneri gümnaasiumi 11. klassi õpilane Liisi Tee. „Mulle meeldiks õppetööga ühele poole saada. Suvi on niigi lühi- ke.” Kolm kommentaari andnud õpilast töid esi- le tõsiasja, et planeeritav vaheaeg langeb külma ja lõrtsisesse aega, kus pole puhkusega suure- mat teha. „Uus vaheaeg lööb sassi rütmi, mil- lesse õpilased pärast talvevaheaga lange- vad,” arvas Liisi. „Mul- le meeldib talvel kodus passimise asemel õppi- misega aega sisustada.”

OSA KOOLE JUBA KATSE- TAB

Uut süsteemi proovi- nud koolid lisavahe- ajas probleeme ei näe. Viimsi keskkool on üks koole, kus lisavaheaeg on juba kasutusele võe-

tud. „Mulle meeldib, et üks vaheaeg on juures,” ütles 8. klassi õpilane Maria Bobkin. „Meil oli õpilasi, kes arvasid, et lisavaheaeg pole hea mõte, aga pärast vahe-

“ **Mulle meeldiks õppetööga ühele poole saada. Suvi on niigi lühike**

aega muutsid paljud meelt.” Maria käis vahe- ajal suusalaagris, õigus- tades sellega täielikult suusavaheaja nimetust. Ka peaminister rõhutas, et mitu erakooli, seal- hulgas Roccaal Mare kool, on süsteemi juba kasutanud ja muutus on olnud positiivne.

Rohkem muudatusi va- litsus koolisüsteemis lähiajal ette ei näe. „Eestile tuuakse tihti eeskujuks

mingit riiki, aga seal- juures ei öeldaa, kuidas sellel riigil läheb rah- vusvahelises võrdluses. Eesti õpilaste haridus on kogu maailma absoluut- ses tipus ja tegelikult on väga palju asju, mida teistel on meilt üle võt- ta, ning meil on selle üle põhjust uhke olla. Riike, kes meist paremini teek- sid, on vähe,” ütles Taavi Rõivas.

LISANDUB SUUSAVAHE- AEG

Esimene lisavaheaeg on planeeritud 2017/18. õppeaastasse ja see kes- tab 24. veebruarist 4. märtsini. Kohe algava õppeaastaga võrreldes hilineb suvevaheaeg viis päeva ja algab paar nä- dalat enne jaanipäeva. Senise kaheksapäevase kevadvaheaja asendavad kaks vaheaega, mis kes- tavad kokku 20 päeva.

1. vaheaeg: 21.–29. oktoober 2017
2. vaheaeg: 23. detsember 2017 – 7. jaanuar 2018
3. vaheaeg: 24. veebruar – 4. märts 2018
4. vaheaeg: 21. aprill – 1. mai 2018
5. vaheaeg (v.a lõpuklassid): 12. juuni – 31. august 2018

Loo autor Kristel Serg on Hugo Treffneri gümnaasiumi õpilane, kes oli Eesti Päevalehe toimetuses töövõri. Artikkel avaldus Eesti Päevalehes 26. au- gustil.

AKTUS TAARAHUNNIKU KÕRVAL?

HENRI OSKAR
KORTELAINEN

Noortele meeldib pidutseda. Eriti veel siis, kui ollakse suuremas seltskonnas. Kuid vahel võib juhtuda, et saadetakse korda tegusid, mille tagajärgedele ei mõelda.

Käes on suve lõpp, 31. august. Uus kooliaasta on algamas ning seda tuleks ka kuidagi tähistada või teisiti öeldes saata mälestusi täis suvi pikale puhkusele. Oleme ju kõik tuttavad Hugo Treffneri Gümnaasiumi õpilaste tavaga tähistada sellel kuupäeval uut kooliaasta algust. Peol saavad uued ja vanad kokku, kõik tundub tore, aga selle kõigega käib kaasas veel üks veidi vastuolulisem nõ. "traditsioon". Nimelt on osadel õpilastel olnud kombeks minna samal õhtul meie kooli asutaja kuju juurde ning asetada oma tühjaks joodud pudelid selle peale.

TEMBUD JA VEMBUD
Põhjuseid sellele "vembule" toogu välja iga asjaosaline ise. Üldiselt jääb mulje, nagu üritataks koo-

li juhtkonnale vingerpussi mängida, kuid hilistel öötundidel ei mõtle keegi sellele, et mõne tunni pärast tullakse kuju juurde tagasi aktusele. Ei tohiks ju olla sobilik Hugo Treffneri Gümnaasiumi õpilasele oma kooli asutaja mälestusmärki sel viisil rüvetada. Mis võiks küll olla sellise teguviisi põhjuseks?

HALB EESKUJU

Arvatavasti on vanematelt õpilastelt või vilistlastelt eeskujuks võetud teguviis, mis justkui kiidab kõike seda heaks. Olen ka ise kuulnud, et see olevat juba aastakümneid vana komme selliselt viimast augustikuu õhtupoolikut veeta. Kõik teised ju teevad nii, miks mina ei peaks? Läbi mõtlemata jääb aga selle aktsiooni tähendus ja tagajärg.

PROBLEEM

See probleem on ka kooli juhtkonna poolt tõsisemalt käsile võetud. Selline asi ei saa tulevikus jätkuda juba ainuüksi selle pärast, et selle kõigega kujundatakse juhuslikule kujust möödujatele vale arusaam. Üldiselt peaks ju ka iga haritud inimene mõistma, miks selline teguviis sobilik ei ole. Kuid mis oleks lahendus?

MIDA TULEKS TEHA?

Mina leian, et kui soovitakse sellisest probleemist vabaneda, ei tuleks traditsiooniks kujunenud ettevõtmisi ära keelata, vaid neid pigem positiivsema

väljundi poole suunata (samas tuleb ka tunnistada, et vastavaid samme on juba astunud). Juhtkond ei pea 31. augustil peetavat koolikaaslaste kokkusaamist kuidagi kooliga seotuks. Samas on kõik osalised Hugo Treffneri Gümnaasiumi õpilased ning et peoga liituda, peab see isik olema ka kooli nimekirjas. Oleks ju palju austusväärsem ning väärikam kooli algust tähistada, kui see oleks ka nõ. ametlikult tunnistatud traditsioon.

ALTERNATIIV?

Meie arvates võiks siis sellist ühtsustunnet suurendada tulevikus näiteks üritusega, kus teatud perioodil oleks koolimajas avatud ukсед ja kõik saaksid pärast pikka suve taasnäha oma klassi- ja koolikaaslaseid. Õhtu jooksul on soovi korral võimalik ka liikuda kuju juurde ning seal koos aega veeta ning nagu huvijuht Uve Saar on õpilastele soovitanud, siis on võimalik sinna ka küünlaid viia. Vanad harjumused on tihtipeale raskest kaduma, kuid ühisel nõul ja jõul on see kindlasti saavutatav.

KOKKUVÕTTEKS

Noortele meeldib lõbusalt koos aega veeta ning ühise Hugo vaimus olengud ja jällenägemised on alati rõõmsad sündmused. Seda aga seni, kuni tagajärjed ei ole enda ega teiste jaoks negatiivsed. Igaüks vastutab oma tegude eest ise. See, kes pahandust ot-

sib, selle ka lõpuks leiab. Au ja väärikus säiligu igaühel, kes end selle kooli katuse all on täisväärtuslikuks õpilaseks ristitud. Traditsioonid on, kuid nende olemus võib ajas muutuda. Püüdkem selle poole, et pudelitest saaksid küünlad, aga jällenägemisrõõm ei kaoks, vaid toimiks muul moel ja võibolla teises kohas.

HUVIJUHT UVE SAARE KOMMENTAAR

"Meie vilistlased hakkasid kuju juures käima kuskil 2000date aastate hakul. Alguses oligi see väga ilus traditsioon. 31. augustil ausamba juurde kogunemise näol on tegemist kombega, mis ka juhtkonnale meeltemööda oleks, kuid 2010. aasta paiku tekkinud endast tühjade pudelite maha jätmine ei ole kuidagi vastuvõetav. Mõni aasta on Tartu linna heakorraga tegelejad Huberti tagajärgede eest hoolitsenud, aga õige mitmel korral oleme ka meie meesõpetajatega üles taara järgi roninud. Niisuguse tegevuse põhjused on mulle üsna arusaamatuks jäänud. Küsin endalt ikka, et kelle pihta see siis suunatud on? Milleks mõnitada inimest, kes rajas meie kooli? Ilmselt mängitakse seeläbi ka meile, juhtkonnale ja õpetajatele vingerpussi. Mis puudutab järgmist aastat, usun mina treffneristide vaimsesse tugevusse ja mõtlemisvõimesse. 11.klassiga olen ma juba rääkinud, ootan siiralt, et nii, nagu mindi vabadussõtta, minnakse järgmine aasta ka kogu lennuga, in corpore, kuju juurde ning pannakse sellele mälestuse rüvetamisele piir ette."

UPT VÕI KUIDAS ME UNUSTASIME PAINDUVAD TÄHTAJAD

Hugo Treffneri Gümnaasiumi edukal lõpetamisel seisab treffneristil ees sünge ülesanne läbida UPT kursust

Eelkõige peaks muretsemisega alustama 11. klassi õpilased, 12. klassi omadel on see juba käpas. 10. klassi õpilastel on soovituslik täna mõelda, kas tegeleda uurimusliku või praktilise tööga. Sealhulgas, miks mitte mõelda juba ka käsitletava teema peale, sest üldiselt saadab edu just neid töid, mida tehakse omast motivatsioonist ja mis on otsast lõpuni läbi mõeldud. Viimane käib eriti just õpilasidufirmade kohta, mida saab UPT raames alustada. UPT-18 kursust koordineerivad Aare Ristikivi ja Monika Piirimäe.

KUIDAS LÄBIDA UPT TAKISTUSRADA?
UPT kursust algab avaloenguga, mis peeti praeguste 11. klassidele ära juba Taevaskoja koolipiknikul. Loengul seletati UPT-18

kursuse tööprotsessi. Sellegipoolest võis tol päeval silm päikese poole tükki- da ja jutt koos Ahja jõega minema voolata. Niisiis, kursuse võib jagada praktiliseks ja valmistuvaks osaks, mida käsitletakse ja hinnatakse erinevalt, kuid mis siiski käivad käsikäes. Esiteks, valmistuv osa õpetab uurimisviise ja -eetikat ning õpetab, kuidas teadmine teaduses erineb teadmisest igapäevaelus. Õpitu peale peab õpilane sooritama testi, milleks tuleb valmistuda iseseisvalt. Võimalik on osa võtta ka teemakohastest seminaridest. Uurimisoskused käivad ka praktilise töö juurde. Valmistuv osa hõlmab kahte juhendajaseminari, kus vastavalt hinnatakse töökavandit ja -mustandit. Teiseks, praktilise osa käigus tuleb valmis saada tegeliku uurimusega või teosega. Siin kohal tuleb märkida, et uurimus ei seisne ainult refereerimises. Esitatud töös tuleb kirjutada ka teose või töö valmistamise käigust.

„MIS ON VIIIE PIIR?“
Enamus tööst on iseseisev, kuid ära ei tohiks unustada juhendajat. Temaga tuleb arvestada ja läbi saada viisakalt, mitte ainult selle pärast, et nelikümmend viis punkti sajast tööle annab tema, vaid ka selle

pärast, et ta on inimene. Tuleb mõista, et ka juhendajal on kohustused ja oma ajaplaan ning mitte alustada töötamist viimasel minutil. Tööd teeb eelkõige õpilane ise. Ta peab ise leidma informatsiooni ja ise teostama valitud ülesande. Justnimelt teema valikust algabki kursus ja algab ka edu. Hea teema peaks õpilast ennast huvitama ning olema teostatav vastavalt tähtaegadele. Kuna tööprotsessi põhjal tuleb valmistada ka kirjalik osa, siis seda ei saa uurimuse või teose valmistamiseks eirata, sest selleks ajaks võivad sooritatud etapid ja mõttekäik ununeda. Neid, koos allikatega, tuleks kindlasti pidevalt üles märkida. Eduka kirjaliku osa aluseks on eelkõige tööeetika. See tähendab, et töö sooritaja järgib teadlikult ajakava ja tegevus on alati endale põhjendatud ja mõtestatud.

KUIDAS VASTU PANNA APAATIA KIUSATUSELE?
Et UPT kursuse läbimist mahu pärast mitte peljata, tuleb ennast motiveerida. Motivatsioon nagu kõik muu algab teemavalikust. UPT annab haruldase võimaluse õpilasel õppida seda, mis ennast huvitab või millele õpetajal vastuseid pole. Ka juhendajale annab see võimaluse

õpetada seda, mis muidu riiklikku õppekavva ei mahuks. UPT kursust erineb juba põhimõtteliselt tavalisest kooliskäimisest, sest allika(i)d ei saabu õpilasele kandikul. Samuti võib liiga kergesti saavutatavate eesmärkide valimine anda tagasilöögi. Huvitav ülesanne peab esitama väljakutse ja eneseareng selle juures peab olema märgatav.

Siiski, kui kõik muu ebaõnnestub, siis siin on mõned üksmeelsed ja motiveerivad laused:

“Iga eestlase ainus eesmärk elus on tagada meie kultuuri säilimist. UPT on välismaine ja ohtlik.

“Jah, hea UPT teema väärrib aja destabiliseerimist.

“Meil kõigul on õigus ise elus endale eesmärgid valida. Sa võid edukalt sooritada UPT – või olla hea inimene.

“Ebaõnnestumise korral põgene tagajärgede eest ja ürita unustada.

TUNNILÕPUKELLA PUUDUMINE - HEA VÕI HALB?

ANNA WEIDEBAUM,
RONA BRITT LUUG

Nüüdseks on vist kõik treffneristid märganud, et sellest aastast enam tundide lõppu tähistavat kella ei kuule. Mida arvab muudatusest koolipere ning kes sellise ettepaneku üldse tegi?

Lõpukella puudumisel on oma plussid ja miinused. Tartus puudub tunnilõpukell näiteks Kivilinna Koolis. Välismaalt võib näiteks tuua Londoni, kus mitmed koolid väga edukalt sama süsteemi kasutavad. Hugo Treffneri

Gümnaasiumis käis selle idee välja õpetaja Aare Ristikivi.

ESMASED EMOTSIOONID
Kuna klassiruumis on kell sageli paigutatud õpetaja selja taha, on õpetajal seda keeruline jälgida ning kiputakse ajast üle minema. Meile isiklikult tundub, et õpetajale, kes on ajast üle läinud, on uustulnukatel veel ebamugav aega meelde tuletada. See aga lisab pikkadele tundidele lisaminuteid. Kuna teised tunnist juba ära lastud õpilased õpilased koridoris lärmavad, kipub tunni lõpus tähelepanu hajuma.

Samuti pole meeldivad ka ärritavad klassikaaslased, kes tunni lõpus pidevalt pinginaabrilt kella küsivad.

MIDA ARVAVAD ASJAST ÕPETAJAD?

Õpetajatele paistab uudne nähtus meelepärane olevat. Küsides õpetaja Ristikivilt, mida tema lõpukella puudumisest arvab, tunnistab õpetaja, et see oli tema idee: "Õpilased on väga terava kõrva ja kui lõpukell kõlab, siis vaatamata sellele, et on kokkulepe, et õpetaja lõpetab tunni, mitte kell, on ikkagi neid, kes kohe-

selt minema kiirustavad." Kui tunni lõppu kellaga ei tähistata, saavad õpetajad oma teema rahulikult lõpuni rääkida, ilma et kell neid takistaks. Selle eelise tõi välja ka õpetaja Monika Piirimäe: "Mõnikord on tõesti vaja seda kümnet sekundit, et öelda ära, mis tunnis jäi varem ütlemata, ning kella puudumine seda ka võimaldab." See aitab omakorda vältida ülipikkade sööklajärjekordade tekkimist. Loomulikult leidub süsteemis ka kahtlejaid. Jõuti aga kompromissile - see aasta on prooviaasta. Kui ei sobi, tuuakse kell tagasi.

10.D ÕPILANE MAI-LIIS KELDER:

Sekundite loendamine tunnilõpukellani on nüüdseks minevik. Ei ole enam kella peale klassist elu eest välja jooksmist, õpetaja jutu katkemist ja seda tüütut plärinat. Minule tundub see niimoodi üsna mõnus. Samas leian ka mõned vead. Olles parasjagu riietusruumis pärast kehalist kasvatust, oleks koolikell vägagi hea asi, et oma aega paremini planeerida. Samuti mõne õpetaja jutu ainult kell peatakski ja meil oleks veidi kergem, kui ei peaks kogu aeg ise kella jälgima.

Ma ei ole veel otsustanud, kas minu jaoks tunnilõpukella kaotamine on pigem positiivne või negatiivne, aga uued asjad ja muutused on alati põnevad ning inime ne harjub kõigega.

11.A ÕPILANE INDREK LOMBIOTS: *Minule ei meeldi see, et tunnilõpukella ei ole. Nii mõnigi õpetaja kasutab seda ära ja sõidab jutuga vahetunnile sisse, mistõttu ei pruugi näiteks rahus sööma jõuda. Õpilased muutuvad rahutuks ja hakkavad kella vahtima juba viis minutit enne tunni lõppu. Kellast üle üle läinud ajal ei keskendu õpilased enam ammu, pöörivad ainult omaette silmi.*

12. ÕPILANE:

Õpetajad nagu Keerberg ja Beier tunduvad nüüd eelgi hirmutavamad, kuna puudub päästev tunnikell, mis neid peataks. Osad õpetaja võiksidki enda ainest lõputult rääkida, keegi või miski peab neid natuke piirama.

ÕPILASKOGU KÜSITLUS

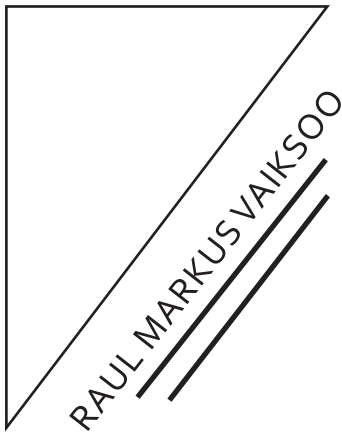
ÕPILASTE SEAS NÄITAB, ET...

59,2% õpilastest sooviksid tunnilõpukella tagasi

21,6% on rahul tunnilõpukella puudumisega

19,2% õpilastest on teemast ükskõik

VABATAHTLIKU TÖÖPÄEVAD TÄIS DRAAMAT

Draamafestival on igaastane üritus Tartus, mille raames esitatakse nädala jooksul erinevate Eesti teatrite tunnustatud lavateoseid. Primaarseks osutuvad loomulikult auhinnaga pärjatud. Alates sellest aastast antakse teatri-tele võimalus ülikoolilinnu tuua ka teisi oma uuslavastusi.

Vabatahtlikuna olin tööl esimest aastast. Sellist kogemusrikast nädalat soovitan igale Treffneristile – prii söögi-joogi ja tasuta etenduste vaatamise eest tuleb nädala jooksul olla vaid mõned tunnid füüsiliselt aktiivne ning mõnusa seltskonnaga biitsepsit trennida. Omaette huvitav on kokku panna ning lahti võtta ka lavakonstruktsioone: seda sai teha nii mõnelgi korral.

VABATAHTLIKU LEMMIKTÜKID
Lavastusi on loomu-

likult seinast-seina. Toaksin siinkohal välja vaid meeldejäädumad. Näiteks üllatas üle pika aja Eesti Draamateater ühe korraliku “klassikalise” teosega – Moliere’i „Tartuffe“. Seal tulevad ka selleaastased mees- ja naiskõrvalosatäitja auhinnad. Lavastaja Lembit Petersonil on kõik paigas – kostüümid, lavakujundus ning näitlejate valik. Ei puudunud ka heas mõttes koomiline lavastuse kaasajastamine tänase ühiskonna kritiseerimise näol.

Suurima emotsiooni tekitas mulle Von Krahl’i „Paradiis“ (lavastaja Lauri Lagle). Kusjuures läksin seda vaatama üldse vaid seepärast, et

vabatahtliku tööd tehes tutvusin aasta kunstniku auhinna saanud Illimar Vihmariga, kes mulle lavastust esteetilisuse ja ilu pärast soovitas. Oo jaa! Esteetiline ja ilus ta oli. Niivõrd, et sõnastasin enda jaoks ümber kogu postmodernse teatrikunstivoolu mõtte.

Edasi Vihmari kunstiteos „45 339 km² raba“, lavastajaks Laura Mets. Kui nuriseda, siis ehk oli paatos see, millega Eestit ülistades liiale mindi. Kindlasti oli aga see sama paatos lõpuks see, mis minule emotsioonipisarad silma tõi. Ka kujundus oli vägev, videoinstallatsioonid täiendasid lavalist tegevust ja vastupidi. Kahe

saalipoole eraldatus vaheseinaga lõi isemoodi harjumatu, kuid huvitava atmosfääri.

Viimaks soovitan ära käia ka lavastusel „Eluaeg“, mis on valminud Tartu Uue Teatri ja Labürintteatriühendus G9 koostöös. Pane selga soojad riided, ole avatud ja valmis kõigeks. Näide sellest, kuidas publikut ON võimalik etendusse pingevalt kaasata. Vähemalt Eestis on sellises stiilis professionaalne teatrikunst esmakordne. Muidugi jäid alatult välja veel paljud teatrid, näitlejad ja lavastused. Ehk kirjutatakse neist siis järgmisel aastal, mina ootan juba väga. **KOHTUMISENI DRAAMA-L!**

Töö sai tasuta: võrdlemisi väikese panuse eest sain võimaluse vaadata meeldivalt palju etendusi.

TIPPUDE TIPP TREFFNERIS

SAARA SELGMÄE

Kolm nädalat tagasi valiti „Eestimaa õpib ja tänab” galal aasta õpuriiks meie kooli poiss Richard Luhtaru.

Eesti Vabariigi kõige silmapaistvamaks õpilaseks nimetamine on tunnustus, mida Miilang kuidagi märkamata ei jäta. Kuigi noor geenius sõnu ei raiska, teeb see väike intervjuu meid siiski temaga pisut lähemalt tuttavaks.

RÄÄGI OMA PEREKONNAST.

Mul on 2 vanemat venda, üks elab praegu USA-s ja ta on Treffneri kooli vilistlane, teine vend elab Tartus. Isa tegeleb peamiselt Tartu Ülikoolis koopiamašinade parandamisega, ema on hetkel kodune.

KUI RASKELT VÕI KERGETULI OTSUS JÄT-

KATA ÕPINGUID TREFFNERI GÜMNAASIUMIS? Ma olin juba kaheksandast klassist alates suhteliselt kindel, et tahan Treffnerisse tulla, sest see tundus reaalinetes väga tugev olevat kool olevat, aga lõplik otsus tuli veebruaris lahtiste uste päeval.

KUIDAS VÕRDLED SIINSET ÕPIKESKKONDA EELMISE KOOLI OMAGA? Kindlasti muudab see, et Treffneris pole põhikooliõpilasi, keskkonna palju rahulikumaks. Eelmises koolis oli mul reaalinestetunni individuaalne õppekava, siin veel seda mulle tehtud ei ole, aga minu teada sellega juba tegeletakse.

MILLAL HAKKASID OLÜMPIAADIDEST OSA VÕTMA?

Ma arvan, et umbes viiendas klassis, osalesin mingisugustes koolivoorudes.

KUS RIIKIDES OLED OLÜMPIAADEL KÄINUD? Neid on päris palju: Argentiinas, Austrias, Tais, Hongkongis, Vietnams, Soomes, Rootsis, Lätis, Leedus, Indoneesias

MIS OLÜMPIAADI VÕIT ON OLNUD SULLE KÕIGE

OLULISEM VÕI MEELDEJÄÄVAM?

Ma arvan, et rahvusvahelisel loodusteadusteolümpiaadil kuldmedali võitmine.

KAS SA ARVAD, ET TREFFNERIS PEAKS KEHTESTAMA VIIENDA KOOLIVAHEAJA?

Ma arvan, et see oleks mõistlik, sest see aitaks natuke seda kooliväsimust hajutada, mulle see meeldiks.

KAS TREFFNERIS VÕIKS OLLA TUNNILÕPUKELL? Mul erilist arvamust selle teema koha pealt ei ole, aga kui on valida, siis pigem võiks olla, sest osad õpetajad lasuvad tunnilõpust üle,

kui oleks kell, siis oleks lihtsam sellest ajast kinni pidada.

KES ON SINU LEMMIKÕPETAJA?

Kindlasti Helen Köhler, ta on ka minu klassjuhataja.

MILLEGA SA VABAL AJAL TEGELED JA KAS SA VÕTAD KA KOOLIS MINGISTEST RINGIDEST OSA?

Ma käin mõnikord saalihokis ja võib-olla hakan ka bridžiklubis käima, ühe korra olen seal juba käinud, tore oli.

MILLISED ON SINU TULEVIKUPLAANID?

Ülikooli tahaksin minna välismaal, praeguse seisuga füüsilikalt õppima.

RICHARDI LEMMIKUD:

Lemmikraamat: Suur raamatusõber ei ole ja eriti raamatuid ei loe, aga kui midagi nimetada, siis näiteks Joshua Foer „Tantsib Einsteiniga”, mis räägib mälust, meeldejätmisest ja mälukaotusega inimestest.

Lemmikspordiala: Ise meeldib rattaga sõita, aga telekast vaatan kõike, parema meelega tennist.

Lemmikriik: Belau - lapsena atlast vaadates jäi see Väikse ookeani saareriik kuidagi silma ja üks mu eesmärke on seal kunagi elu jooksul ära käia.

EESTIMAININE RAVI MUUSEUMIPÕLGUSELE

SANDRA VÄSASTE

Eesti Rahva Muuseumi on praeguseks külastanud üle 10 000 huvilise. Mis aga juhtub, kui sinna kohale meelitada teismelised, keda vana aja asjad eriliselt ei köida?

Ühes sügiseses Sirbis paelus mind asjatundjate jutustus meie uuest rahvuslikust uhkusest Raadil. Targad pead kinnitasid justkui ühest suust, et muuseum ei ole enam hämar saal koos tolmuste elutute tükkidega. Viimane sõna muuseumide maalimas on interaktiivsus, näitused peaksid pakkuma midagi igapähele. Mulle kui pikaajalise muuseumisõltlasele tekitasid need sõnad lootust, et tulevikus on mul oma ringkäikudel rohkem kaaslast kui siiani. Otsustasin minna oma isikliku katsesalgaga, kellel oli sellesse ettevõtmisesse võrdlemisi leige suhtumine. Nii, nagu ka teadlased asendavad ravimitega eksperimenteerimisel mõned tabletid platseeboga, oli ka minu tiimis paar muuseumitega rohkem sina peal olevat sõpra.

NIMI, PÄRITOLU, MUUSEUMISTAATUS:

Elisabeth, humanitaar, "it's complicated"

Siim, Poska, "ainult kooli sunnil"

Joonatan, humanitaar, "vanaisa harjutas muuseumidega väiksest peale"

Henri, humanitaar, "vahel ikka satub..."

Arle, reaalar, "ma käin mingi 5x aastas"

Rauno, humanitaar, "igas muuseumis max ühe korra"

OLI TEIL MUUSEUMI KOHTA MINGEID EELARVAMUSI, OOTUSI?

Rauno: Loomulikult ootasin hiiglaslikku muuseumi ning mõtlesin kindlasti ka nende hiiglaslike summade peale, mis sinna maeti.

Siim: Eeldasin sellist tüüpilist muuseumikogemust, mis minule mingit huvi ega rahuldust ei paku.

KUIDAS MÖÖDA SAALE JA VÄLJAPANEKUID LIHKUSITE?

Ühiselt ja läbisegi: Algas ajas segadusse, tekkis küsimus, et mis näitusega on täpselt tegemist, kuhu peaks rada edasi minema, mõni tee juhtis tupikusse. Aja venimisest kindlasti rääkida ei saa, põnev oli edasi minna. Selgitavad tekstid olid ülevaatlikud, lühikesed ja naljakad.

Joonatan: Mina leian, et pidi ise veidi pingutama, et asi enda jaoks haaravaks muuta, kuid kui seda teha, oli elamus suurepärase.

MIS OLİ ESMAMULJE MUUSEUMI UKSEST SISSEASTUDES?

Nagu ühest suust: Suur. Ruumi oli palju, liiga palju. Avarus oli samas mõnus, ilmselgelt mõeldud suurtele rahvahulkadele.

Henri: Veidi lõpetamata mulje jäi, nagu ei oleks ruumi millegagi täita.

Joonatan: Miskipärast tekkis mul sisenedes lennujamas olemise tunne. Esimese inimesena jalutas mulle vastu turvatöötaja, jättis hea ja kindla mulje. Kiidan ka klienditeenindajate sõbralikkust!

TOOKSITE EHK VÄLJA KA OMA LEMMIKEKSPONAADID?

Arle: See suur puutünn, kuhu sai pea sisse pista ja hõigata (säilitusanum talupidamisriistade väljapanekult -toim)

Siim: Tulevikuvoodi, kuhu sai ise pikali heita ning mõni hetk pärast püstitõusmist ilmus voodiriietele su enda liikuv kujutis.

Rauno: 13. sajandist pärit Kukruse emanda skelett koos selgitustega oli väga põnev.

Elisabeth: Eksponaatidega kuplid, kuhu sai ise sisse ronida.

KAS JA MIS KUJUL PAKKUS ERM POSITIIVSET ÜLLATUST/ELAMUST? KAS SOOVITAKSITE SEDA EAKAASLASTELE?

Siim: Sõpradega oli päris mõnus käia, kuid ootasin veel rohkem interaktiivsust, mitte lihtsalt esemeid. Tagasi vast ei läheks, kui on nähtud, siis nähtud. Teistele soovitaks minna küll, aga pigem pundiga, üksinda oleksin mina ka sinna ilmselt igavusse ära surnud.

Henri: Täitsa võiks uuesti minna, siis, kui terve päev aega on ja siis ehk täpsemalt neid kirjeldusi ka lugeda.

Rauno: Eksponaadid olid tõesti hästi valitud, igal ajal oli lugu. Teistes muuseumides kipuvadki tihtipeale olema pisut suvalisena näivad esemed. Lisan veel, et Eesti mastaabis võib meie ERM tõesti suur tunduda, kuid näiteks Lääne-Euroopa rahvusmuuseumidega võrreldes on ta ikka tilluke.

Elisabeth: Soovitada julgen kindlasti, just väljapaneku interaktiivsete osade pärast, vahe näiteks mõne majamuuseumiga oli tohutu.

Joonatan: Päris kindlasti on see Eesti innovatiivseim ja kõige euroopalikum muuseum, väga hästi on põimitud nutiajastu ja traditsiooniliste muuseumide tunnusjooned. Kui mina saabuksin Eestisse näiteks 26-aastase Taiwani turistina, oleks ERM koht, mis mulle väga muljet avaldaks.

Kui ma ka oma sõpru muuseumiusku pöörata ei suutnud, saime selgeks, et koos hea seltskonnaga võib ka juba kaugel minevik olla palju värvikam. Kas soovitate ERMi teistele? Jah, minge kindlasti, kuid veel parem - võtke sõbrad ka kaasa!

AJALOOST FILOSOOFIANI

ANNI LEENA KOLK

Sellest õppeaastast ei anna Treffneris filosoofiat enam Toomas Jürgenstein. Kas sellest on siis midagi katki? Muidugi mitte – meil on ju Andre Pettai.

Õpetajad annavad tihti üht ainet kogu elu. Kui raske on väljuda põhiaine mugavustsoonist ja hakata õpetama küll tuttavat, ent siiski uut ainet? Uurisid õpetaja Pettait järele, kuidas tal filosoofia õpetamine sujub.

MILLE POOLEST ON RASKE ALUSTA UUE AINE ÕPETAJAST? KAS SEE ÜLDSE OLI TEIE JAOKS KEERULINE?

Õpetajad jagavad eelmise aasta sees järgmise aasta koormusi. Kui me neid jagama hakkasime, siis mõtlesin, et huvitav, kui keeruline see olla võib. Minu puhul on muidugi see pluss, et õpetada saab ju ainult neid asju, milles ise kodus ollakse. Ma üritan ka ajalugu õpetada läbi filosoofilise prisma, et õpilasel ei tekiks tunnet, et ajalugu on nagu mingi distsipliin, kus kõik on alati selge. Tegelikult on ajalugu tõlgendamise

kunst. Filosoofia on ka tegelikult selline mõtteharjutus, kus õigeid vastuseid polegi olemas. Otsitakse tõde ja selleks on vaja mõistuslikku arutelu, mis on ka ajaloo tähtis. Tuleb kasutada oma pead, mitte lihtsalt fakte pähe õppida. Kui ma filosoofia kursuse võtsin, siis arvestasin sellega, et ma seon seda oma põhiainega, ajaloo. See teeb asja lihtsamaks. Ma olen ise siin koolis käinud ja ma näen, et õpetajad tõesti pingutavad selle nimel, et alati midagi uut pakkuda. Leitakse uusi lähenemisnurki, kasutatakse uusi materjale. Seda nullist ehitada pole alati kerge. Lõpuks hakkab aga see protsess meeldima ja kuna mulle mu töö meel-

dib, ei valmista ka uue aine andmine mulle erilisi raskusi.

“Mina ei ole Toomas Jürgenstein

KAS TEIE ENDALE MEELDIB ROHKEM AJALUGU VÕI FILOSOOFIAT ÕPETADA? Ma olen endast ise alati mõelnud kui ajalooõpetajast. Ma olen filosoofiat

alles väga lühikest aega andnud ja see on hetkel minu jaoks natuke huvitavam, sest see kõik on minu jaoks nii uus. Mulle väga meeldib filosoofilise lähenemismeetod. Üritatakse mitte midagi arvesse võtmata jätta, arutleda, luua mingeid süsteeme. Filosoofiat õpetades olen järjest rohkem avastanud, et minu jaoks on väga oluline luua mingi süsteem. Ajaloo tunnis tunnen enast kindlasti tugevamalt, see on ju mu põhiala.

KAS FILOSOOFIA KURSUSEID VÕIKS OLLA VÄHEM VÕI ROHKEM?

See küsimus peaks kindlasti olema adresseeritud nii õpetajatele kui ka õpilastele. Filosoofia on

Alati naerusuine: samasuguse ilmega sai ilmselt vastu võetud ka filosoofia väljakutse

Foto: Heivo Kikkatalo

teadupärast selline aine, mida igas koolis ei õpetata.. Meil õpetatakse. Kas võiks rohkem olla... Ma arvan, et siin on küsimus pigem selles, kuidas neid kursuseid kasutada. Kui filosoofiaga põnevalt tegeleda, võiks selle numbri ju päris suureks nihutada. Aga samas jällegi oleneb, mis on eesmärk. Ma arvan, et rohkem neid tunde tegelikult vaja ei ole. Samas olen ma seda ainet nii lühikest aega õpetanud ja mul pole veel kogemust. Toomas Jürgenstein oskaks sellele küsimusele kindlasti paremini vastata. Minu praegune seisukoht on see, et kui tahta, saab nende kursustega väga huvitavaid asju ära teha.

KAS TE ALGUSES KARTSITE, ET JÄÄTE TOOMAS JÜRGENSTEINILE KUIDAGI ALLA?

Ma tegin enda jaoks kohe alguses selgeks, et mina ei ole Toomas Jürgenstein, ma olen teistsugune. Ma olin ju tegelikult Toomase õpilane. Näiteks oli üks Toomase sümbolitest kell, mis seisis ta laua peal. Iga kord, kui ta teemat vaheatas, helistas ta seda kella. Aare Ristikivi küsis minult, kas ma võtan selle ka kasutusele. Ma ei saa seda võtta, sest see on Toomase teema. Minul on jälle omad teemad. Toomas on õpetaja ja inimesena täiesti super, mulle ta väga meeldib. Otsustasin, et ma ei hakka ennast üldse temaga võrdlema. Eks iga õpetaja õpetab ju oma moodi ja ma kindlasti ei ürita Toomast kuidagi jälle teha. Ma usaldan seda, mida mina teen ja lähen oma rada pidi. Õpilased on ka väga toredad ja juba

siis, kui ma viis aastat tagasi siia kooli tööle tulín, võtsid nad mu väga hästi vastu. Mul on väga hea ja toetav seltskond ümber ja

“ Kui
mina
suutsin
ajaloo
endale
põnevaks
teha,
suudavad seda
ka kõik
teised

hetkel on küll mõnus ja mugav. Loomulikult käib igasugu mõtted peast läbi, kui nii hea õpetaja oli ees. Aga ma tean, et ma olengi teistsugune inimene ja teen asju teisiti. Ma ei lase end mõjutada asjadest, mida ma tegelikult ise mõjutada ei saa.

KUI MÕTLETE TAGASI OMA AJALOO- VÕI FILOSOFIA ÕPETAJATE PEALE, SIIS MIDA TAHAKS TE ISE ÕPETAJANA TEISITI TEHA? KAS VÕTATE OMA ÕPETAJATEST KA EESKUJU?

Filosoofiat on mulle andnud ainult Toomas Jür-

genstein. Muuta ma tema õpetamise juures küll midagi ei oskaks. Ma arvan, et humanitaarvaldkond pakub õpetamismeetodite koha pealt väga palju võimalusi. Ma olen Jürgensteini stiilist mõne asja üle võtnud, aga ei ole nii, et asjad, mida tema tegi, aga mina ei tee, oleks mulle vastumeelsed. Ma tunnen ennast vahel mugavamalt asju teisiti lahendades. Ma ei muudaks midagi, aga üle võtta on küll palju ja ta on väga hea eeskuju. Ajalugu õpetas mulle Kristiina Punga, mitte küll terve gümnaasiumi. Tema süsteem meeldis mulle ka väga ja ajaloo õpetajana olen ma just temalt palju üle võtnud. Aare Ristikivi andis mulle ühiskonnaõpetust ja tema on teine õpetaja, kes on mind väga palju mõjutanud. Ma käisin siin koolis enne õpetama tulemist ka praktikal ja Aare Ristikivi oli mu juhendaja. Ta andis mulle palju kasulikke näpunäiteid. Ajalooõpetajad on üldse selline hea soe seltskond, kellelt sai head nõu. Mida aeg edasi, seda vähem ma seda küll vajasin. Need nõuanded ei olnud aga kunagi pealetükkivad ega tüütud. Igal õpetajal on erinev stiil ja olen kõigilt midagi üle võtnud.

MILLINE ÕPETAJA SOOVITE OMA ÕPILASTELE OLLA? Treffneri gümnaasiumisse, ükskõik, kas loodusesse, reaali või humanitaari, tulevad enamasti tugevad ja väga tugevad õpilased. Minu esmane eesmärk kogu selle kolme aasta jooksul on see, et ma mitte kellelgi ajaloo huvi ära ei võtaks. Ma olen paljude tuttavatega ajaloo õpetamisest rääkinud ja nad on

öelnud, et neid ei huvita ajalugu, sest neil oli nii halb õpetaja. Minu arvamus on see, et ajalugu on nii suur ja lai, et igaüks leiab sealt midagi huvitavat. Mulle väga meeldib ajalugu ja on ka teatud teemad, mis mind eriti huvitavad. Mõni teema jätab mu aga üsna külmaks. Mina olen tavaliselt suutnud asjad endale huvitavaks mõelda. Ma käisin ju tegelikult reaalklassis ja ma arvan, et kui mina suutsin ajaloo endale põnevaks teha, suudavad seda ka kõik teised. Mul on nii loodus- reaali kui ka humanitaarklassides suuri ajaloo fänne. Stereotüüp, et reaali teevad matemaatikat, humanitaarid istuvad rätsepistes ja näitlevad ning loodulapsed käivad kuskil võsa vahel on tegelikult nii vale. Oleksin endas pettunud, kui õpilased küsiks 12.klassi lõpus, et milleks meil seda kõike vaja läks? See on iseenesest mõistlik küsimus. Ma olen väga seda usku inimene, et asjadest peab kasu olema. Pea ei ole prügikast ja pole mõtet raisata aega asjade peale, millest pole kasu. Mõnele seostub ajalugu ainult ajalooõpikuga. Tegelikult on ajalugu nii lai ja sellest annab nii palju võita. Saab tõmmata paralleele praeguse eluga ja ajaperioode omavahel võrrelda. Mõnel õpilasel on tõesti see, et ei taha või ei viitsi õppida. See ei näita aga seda, et ta oleks laisk või loll, asi on pigem selles, et nad pole sellele asjale mingit väärtust leidnud. Praegu nad seda ei näe, aga ehk hakkavad kunagi nägema. Minu eesmärk on proovida seda neile selgitada.

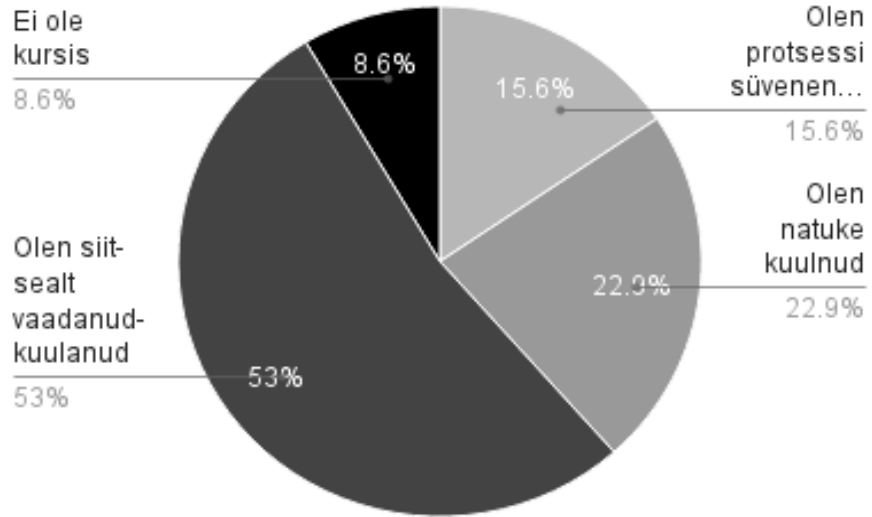
KALJU, RANNA JA LAIU SAAGA

TANEL TAMM

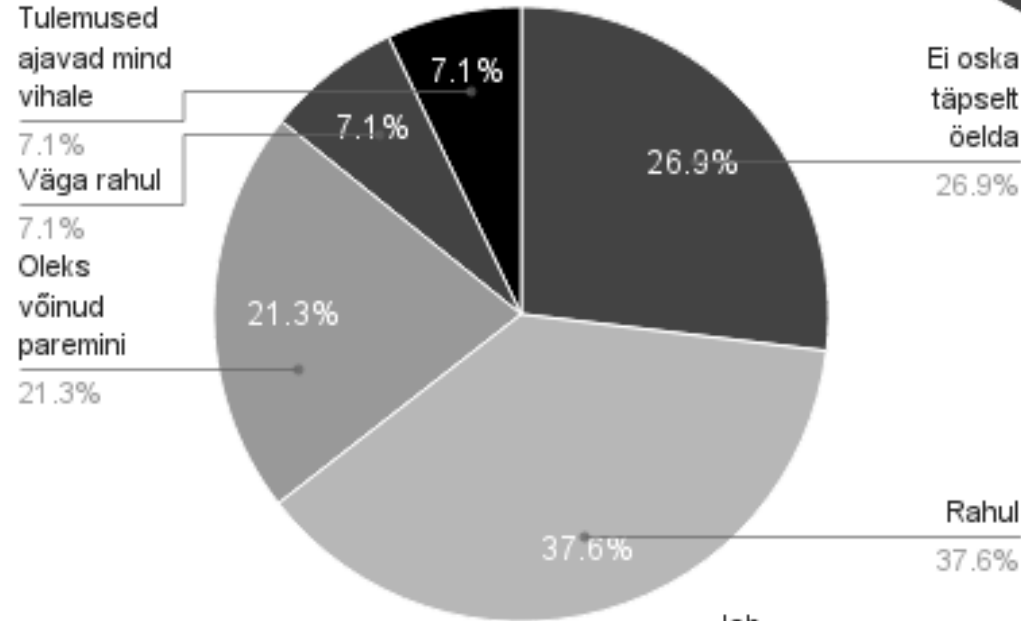
Pärast pikka ooteaega on Eestil lõpuks ometi president.

Mõne graafikuga oleme püüdnud kokku võtta trefferistide nägemuse kogu protsessist, krõbedamad ja kentsakamad ütlused tõime lausa eraldi välja...

KUI KURSIS OLETEPRESIDENDIVALIMISTEGA?

KUIDAS OLETE OTSUSEGA RAHUL?

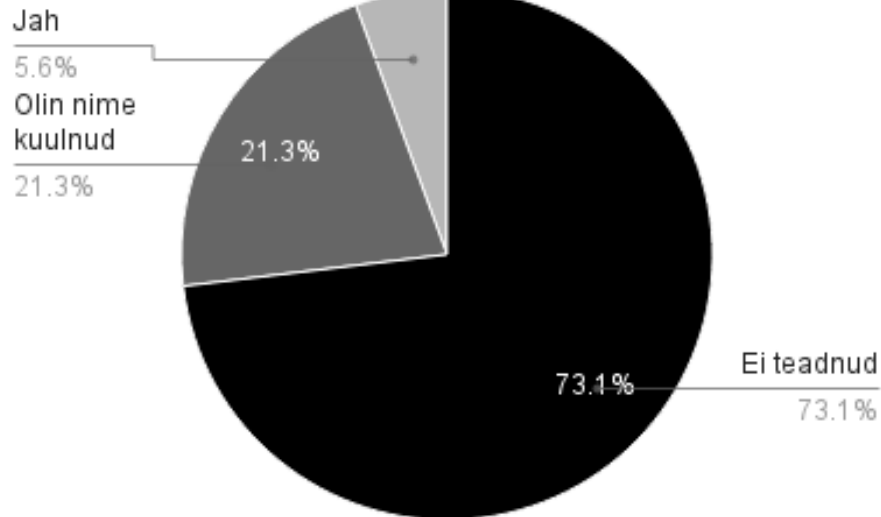
poliitika väsitab ära, Ilves on tore

Siim kallas õigesse klaasi

“Esiteks see oli 8 miljonit eurot ning teiseks, ma ei teinud seda”

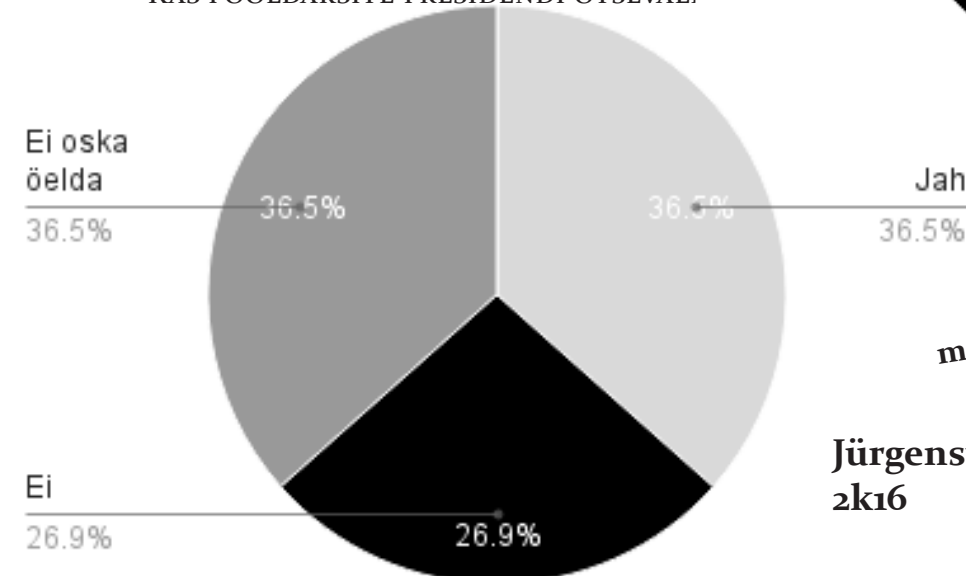
Mõttetu ametikoht ja mõttetu palagan

KAS TEADSITE, KES ON KERSTI KALJULAI, KA ENNE VALIMISI?

Nad kõik on pingviinid, ei ole Eestil presidenti vaja.

KAS POOLDAKSITE PRESIDENDI OTSEVALI

make estonia gr8 again

Jürgenstein presidendiks 2k16